

DE HAAGSE TIJDEN

De lente in zicht

Pag. 3

Oh oh Den Haag

Pag. 6-7

Kom jij weleens in je wijkcentrum?

We doen meer dan je denkt!

wijkz

voor elkaar

wijkz.nl

De Haagse krant van alle tijden

Het mij altijd lief geweest Den Haag

Op zoek naar een tekst die toepasselijk zou zijn voor deze voorjaarsuitgave stuitte ik op het hiernavolgende gedicht. Het beschrijft zowel een deel van Den Haag als het voorjaar, dus wat wil ik nog meer. Bovendien is de schrijfster ervan interessant genoeg om haar door middel van dit artikel aan de vergetelheid te ontrukken.

Vijverberg in het voorjaar

*De kleine toren wacht het eerste teken,
de vensters zijn nog dood en zonder beeld;
een zachte wind en zon ... het blad zal breken
wanneer een geur van bloei het water streelt.*

*Het eiland in de vijver komt tot leven,
de witte zwanen glijden zij aan zij;
een merel fluit, zijn lied lijkt los te zweven
en vliegt de hemel in ... de zon voorbij.*

*De kindren dansen zingend op de paden,
een jonge hond blaft blij naar niemendal;
het beter-wetend hart bonst onberaden
en roekeloos om wat nu komen zal.*

*Het voorjaar is al meer dan zoet verwachten:
het is geluk, zo duizeldiep en wijd,
dat ogen, oren, handen, mond, gedachten,
het leven speuren in zijn heerlijkheid.*

Vijverberg in het voorjaar. Foto uit 2011, Roel Wijnants, Flickr

Kitty Henriëtte Rodolpha de Josselin de Jong is op 9 juli 1903 in Den Haag geboren. Haar vader, Rodolph, was vanaf 1905 arts in het gemeenteziekenhuis in Rotterdam en vanaf 1919 hoogleraar in Utrecht. Haar moeder heette Catharina van Prehn en Kitty had een zusje en een broertje. Kitty ging in Rotterdam naar de lagere school en in Utrecht naar de middelbare meisjesschool. Ze had iets met Den Haag want ze schreef ergens dat ze er graag logeerde: "In de huizen mijner grootouders in het mij altijd lief-geweest Den Haag". Aanvankelijk dacht ze aan een muzikale carrière. Ze was evenals haar moeder, die goed piano kon spelen, zeer muzikaal. Bovendien had ze zowel zangles als vioolles gekregen. Daarnaast had ze van kinds af aan veel gelezen en al enkele gedichten geschre-

ven. Zo las ze de boeken van Top Naeff en Annie Salomons. En mede daardoor koos ze voor de literatuur.

Kitty liet haar eerste roman lezen door een andere schrijfster uit die tijd, Ina Boudier-Bakker en die stimuleerde haar evenals Annie Salomons om hiermee door te gaan. Vanaf 1934 woonde ze zelfstandig in Amsterdam. In 1941 verhuisde ze naar Den Haag. Ze woonde achtereenvolgens in de Bachmanstraat 10, de Laan van Meerdervoort 94 en van 1951 tot 1970 in de Riouwstraat 118. Uit een briefwisseling met de Vlaamse schrijver Willem Elsschot blijkt dat ze met veel plezier op dat laatste adres woonde. Ze woonde hier alleen omdat ze geen man en kinderen had. In 1970 verhuisde ze naar een serviceappartement in Epe. Omdat ze niet langer

zelfstandig kon wonen, verhuisde ze in 1988 naar Warnsveld en hier is ze op 25 november 1991 overleden.

Omdat Kitty financieel onafhankelijk was, kon ze zich volledig op het schrijven richten. Ze wordt omschreven als een hartelijke vrouw die veel voor anderen deed. Rond 1930 zette ze zich in voor de vereniging Ons Huis. Deze vereniging werd in 1891 opgericht door Hélène Mercier, een voorvechtster van de emancipatie van vrouwen. Het doel was het exploiteren van volkshuizen in buurten waar mannen, vrouwen en kinderen uit de arbeidersklasse hun maatschappelijke kansen konden vergroten. Het eerste buurthuis werd in de Rozenstraat in de Jordaan in Amsterdam geopend. Vele jaren later zou Humanitas Haagland in Den Haag verge-

lijkbare buurthuizen openen. Een van die huizen werd geopend door Ahmed Aboutaleb, die tenslotte vele jaren in onze stad gewoond heeft.

Kitty heeft een groot aantal romans en novellen en niet te vergeten gedichten en teksten voor cantates geschreven. Daarnaast vertaalde ze boeken, onder andere van Albert Schweitzer die ze gekend heeft en Hermann Hesse. Ook speelde ze een belangrijke rol in de schrijversorganisatie PEN. Deze in 1921 opgerichte vereniging zet zich onder meer in voor verdrukte schrijvers en journalisten en voor de vrijheid van expressie en de vrijheid van meningsuiting. Vanaf 1938 was ze lid van de Maatschappij der Nederlandse Letterkunde.

Vervolg op pagina 2

Een foto van Kitty op latere leeftijd

KA-ME-TA TAPIJT

600 rollen op voorraad! P Gratis parkeren • Binnen 1 week stofferen mogelijk

Kijk ook op www.kameta.nl

9.6 393 beoordelingen

AMSTERDAMSE VEERKADE 51A - DEN HAAG - 070-346 70 44

Specialist Trappen stofferen • 900m2 showroom. Open: di-vrij: 09.00 - 18.00, za: 10.00 - 17.00 uur

Samen aan alles gedacht!

UITVAARTVERZORGING

J. Henning

www.henning-uitvaart.nl

070 345 48 10

Dag en nacht bereikbaar

Laan van Eik en Duinen 38, Den Haag
(Ingang De Oude Hage)

BRIEVENBUS

De gratis rubriek 'Brievensbus' is een zeer populaire!
Hulp nodig of wilt u een reactie plaatsen?
Mail naar redactie@dehaagsetijden.nl

52,078° N - 4,312° O

Het Binnenhof

Het is een warme, zonovergoten septemberdag in 2016. Ik loop het Binnenhof op en zet mijn tas met tekenspullen neer op de trap van het oorspronkelijke grafelijke kasteel, de Ridderzaal, en ga zitten. Ik overzie een mooi stukje Binnenhof wat ik in beeld wil brengen. Ook een aantal mannen van de marechaussee zijn daar aanwezig. Na enige tijd tekenen op de trap van de Ridderzaal komt de marechaussee naar me toe. Wat ik aan het doen ben, wordt mij gevraagd. Ik verklaar dat ik de boel in beeld breng om door te kunnen spelen aan de vijand! Deze opmerking wordt niet gewaardeerd. Tot mijn verbazing moet ik mijn tekening inleveren en het Binnenhof zo spoedig mogelijk verlaten! "Heren, ik moet de coördinaten er nog bij zetten", roep ik hen nog na. Gelukkig had

ik even van tevoren nog een foto van mijn werk kunnen maken. Ik moet toegeven dat ik een opmerking als deze, nu bijna tien jaar later, niet zo snel meer zou maken. Hoe onschuldig dit ook moge zijn. De wereld is zo veranderd. Voordat je het weet, onderga je het lot van Oldenbarnevelt die ondertussen aan de overkant van de Lange Vijverberg versteend de wereld ziet veranderen. Wat een grap dat in deze gedigitaliseerde samenleving, waarin de mogelijkheden ongekend zijn, een eenvoudige pentekening zo hoog wordt opgenomen.

Hans Duivenvoorden
hd@artstonelimited.nl

Oud Scheveningen

Dit schilderijtje, een oud straatje in Scheveningen, is - zoals het gaat in het leven - via een iets langere weg bij mij terechtgekomen. Het doek heeft een afmeting van 50x39 cm. Het heeft lang bij mijn ouders gehangen. Mijn vader is in 1915 geboren en heeft in het ronde blok huizen Keizerstraat hoek Juriaan Kokstraat gewoond. Dit zal de reden zijn dat hij het heeft gekocht, om iets bijzonders van vroeger te hebben, de kerk op de achtergrond was zo herkenbaar voor hem. Trouwens, iedere Scheveninger zal dit herkennen. Zou ik daarom zo benieuwd zijn in welk straatje de schilder heeft gestaan. Hij kreeg dit voor zijn

ogen, klapte zijn ezel uit en is aan het werk gegaan. Vraag me wel af wanneer hij daar stond. Het zou in een heel oude Keizerstraat kunnen zijn? De stand van de toren van de Oude Kerk wijst een beetje in die richting. Zijn er (oud-)Hagenaars/lezers die van Oud Scheveningen wat weten of kunnen vertellen? De handtekening van de schilder J.V.D zou misschien ook kunnen helpen.
Wim Beerends
wgbmkb@gmail.com

Hoornbrug

Het artikel van Lizzy van Loon in De Haagse Tijden van 18 februari is voor mij herkenbaar: gedoopt in de Oranjekerk, wonend in Rijswijk en in mijn werkzaam leven op de fiets langs de Vliet naar Delft. Dat de Hoornbrug is genoemd naar hoornbeesten is mogelijk, maar er is een andere (betere) verklaring van de naam. Hoorn, horn betekende: hoek. Zo ligt de stad Hoorn in een hoek van de voormalige Zuiderzee. Na het graven van de Delftse Vliet vormde en vormt de vaarweg tussen Leiden en Delft inderdaad een hoek - en

De Haagse
STADSDICHTER

Victor R. Meijer • vr.meijer@hotmail.com

den haag is trams die niet stoppen
den haag is een haven vol met kinderkoppen
den haag is parkeerboetes voor 5 minuten te laat
den haag is rotondes waar een voetganger vóór gaat
den haag is kleingeld in je zakken
den haag is links rijden oftewel plakken
den haag is een zebra waar je niet voor stopt
den haag is een stoeprand die pietje niet terug kopt
den haag is van het centrum in de ban
den haag is een achterlijk verkeers circulatie plan
den haag is wilt u deze plek vrijhouden voor de bloemenstal?
den haag is fout parkeren moet je wel...overall
den haag is paaltjes die opeens omhoogkomen
den haag is pollers die niets laten doorstromen
den haag is LUISTER NOU EENS NAAR DE MAN OP STRAAT
WANT DEN HAAG HEEFT EEN VERKEERSWETHOUDER MET HET
IQ VAN ZIJN SCHOENMAAT

daar kwam die brug te liggen. Ook Arjan Kwakernaak geeft deze verklaring in zijn boekje over de Hoornbrug uit 2021.
Ruud Poortier
poortier@msn.com

Op zoek naar

Ik ben op zoek naar Dick van Asperen. Een jeugdvriend van de 3e klas openbare lager school Escampaan in 1960. Dick woonde op het Monnickendamplein, in die jaren het einde van lijn 6. Ik ben hem nog één keer in het centrum tegengekomen in 1968/69, maar sindsdien ben ik hem uit het oog verloren. Ook met Ingrid Knaap kom ik graag

weer in contact. Zij zat toen bij Dick en bij mij in de klas in 1960 en woonde bij mij om de hoek op de Soestdijksekade. Ook ben ik al jaren op zoek naar een vriend, Roel van de Water. Hij woonde in de torenflat aan de Beresteinlaan. Ik woon al sinds 1975 niet meer in Den Haag, maar kwam er veel vanwege werk en ook tot op heden i.v.m. familie en vrienden. Ook hebben wij altijd onze jaarlijkse reünie op de Stevinschool aan de Zuidlarenstraat. Mijn zus houdt mij regelmatig op de hoogte van De Haagse Tijden en ik hoop via deze weg Dick en Roel te vinden.
Menno B. Neiteler
mennobneiteler@gmail.com

Vervolg voorpagina

Het mij altijd lief geweest Den Haag

In de Haagsche Courant van 3 mei 1939 staat een recensie van een van haar romans, *De Appel en de Stam*: "Als kunstwerk is deze roman, met zijn levendige stijl en zijn direct-typeerenden dialoog geslaagd, omdat er niets opzettelijk-bedachts in voorkomt, niets van een welbewust nastreven van het doel, den familieband te verheerlijken als onmisbare

bouwstof voor de maatschappij, alles in dit boek is gewoon en alledaags en vanzelfsprekend, de mensen en omstandigheden zijn er zooals ze niet anders zouden kunnen zijn. In deze doodgewone realiteit echter schuilt het kunstwerk en de begaafdheid is niet gering van de auteur, die het kunstwerk de ziel geeft, welke aan de werkelijkheid het vergankelijke ontnemt."

In 1986 werd er als erbetoon aan Kitty de Josselin de Jong in een kleine oplage een met de hand gezet bundeltje van negen gedichten uitgegeven, getiteld *Hart van zingen moe en moe van hopen*. Dit gebeurde omdat ze ook toen al in de vergetelheid was geraakt. Je kunt je afvragen hoe dat kwam. Waarom wordt het werk van de ene schrijver of schrijfster jaren later nog

steeds gelezen en van al die anderen niet. Wel is het zo dat Kitty voortborduurde op het patroon van de schrijfster uit de generatie voor haar en dat zou een reden kunnen zijn. Ze zou de aansluiting met de moderne tijd gemist hebben, wat we hier ook onder moeten verstaan. Wie weet bent u nieuwsgierig geworden en gaat u na lezing van dit artikel op zoek naar een

Een foto uit de jaren vijftig. Foto: Hans Edinga

roman of een gedichtenbundel door haar geschreven.

Carola Smeedeik

Uitgeverij De Haagse Tijden
Laan van Meerdervoort 174
2517 BH Den Haag

Ook te volgen via Facebook, Instagram en LinkedIn.

Uitgave:

Uw krant is elke twee weken in een oplage van tenminste 60.000 exemplaren gratis af te halen op circa 300 distributiepunten in Den Haag, Zoetermeer, Westland, Delft, Midden-Delfland, Leidschendam-Voorburg, Rijswijk, Pijnacker-Nootdorp en Wassenaar.

Redactie:

De artikelen, verhalen en foto's in onze krant worden aangeleverd door onze lezers. De ingezonden artikelen zullen ook gebruikt worden op de website en onze sociale media kanalen.

Hergebruik van de artikelen en foto's is aan de uitgever. Voor de vaste columnisten geldt een andere regeling. U kunt uw verhaal insturen naar: redactie@dehaagsetijden.nl

Abonnementen

Voor € 75,00 per jaar kunt u de krant in Nederland thuis ontvangen per post. Buiten Nederland ontvangt u de krant voor € 95,00 per jaar. Een abonnement vraagt u aan via www.dehaagsetijden.nl/ abonnement of via de klantenservice. Alle uitgaves van De Haagse Tijden kunt u terug vinden op de website www.dehaagsetijden.nl/archief

Adverteren

Wilt u ook adverteren in De Haagse Tijden? Vraag naar de mogelijkheden bij Daphne Brückel en bel 070-3607676 of mail naar info@dehaagsetijden.nl

Hoofdredacteur

Sanne Groeneboer
redactie@dehaagsetijden.nl

Vaste auteurs

John Vroom
Milja de Zwart

Distributie

Hubbel Den Haag

Fotografie

De Haagse Tijden heeft de moeite genomen om de rechtmatige eigenaar van de gepubliceerde foto's te vinden. Als u meent de publicatierechten te hebben, kunt u contact opnemen met de uitgever.

Vormgeving

Brückel Reclame BV

Lezersservice

De lezersservice is te bereiken van maandag t/m vrijdag van 10 - 12 uur op: 070 - 345 76 97

De lente in zicht

Voor weerkundigen begint de lente op 1 maart. Op school wordt geleerd dat dat 20 maart is. De natuur houdt zich echter niet aan kalenderdagen en begint wanneer het haar uitkomt. Den Haag viert de lente pas als de krokussen op het Lange Voorhout in bloei staan en de ooievaar op haar nest in de Koekamp is neergestreken.

De lente is niet zomaar een overgangperiode tussen de winter en de zomer. Het is een karaktervol jaargetijde, waarin veel gebeurt. Naar de lente wordt ook uitgekeken, niet in het minst omdat de dagen langer worden en de zon aan kracht wint. Niets heerlijkers dan in een voorjaarszonnetje te wandelen, op een bankje te zitten of een terrasje te pikken. Het humeur wordt er stukken beter op.

De sneeuwkllokjes en krokussen zijn de voorbodes van een nieuw seizoen. Deze bloemetjes behoren net als de bosanemonen en de lelietjes van dalen tot de zogenaamde stinsenplanten. Die zijn in de achttiende eeuw uit Zuid-Europa in Nederland en Duitsland geïntroduceerd. Vooraanstaande families lieten in de tuinen van hun buitenplaatsen, onder andere in Wassenaar en langs de Vecht, deze bloembollen planten. Het was namelijk in die periode

ooievaar terug van zijn reis naar Zuid-Spanje of West-Afrika. Ongelooflijk wat voor afstanden die vogels afleggen om de koude en natte Hollandse winters te ontlopen. Spaanse overwinteraars in Malaga en Marbella kennen waarschijnlijk de grote groepen ooievaars die buiten de stad in de lucht rondcirkelen boven de vuilstortplaatsen. Zij zijn ook te vinden bij de moerassen iets westelijker, waar zij wel concurrentie hebben van andere trekvogelsoorten.

Lammetjes in de wei. Foto: Wikimedia commons

“Medio februari komt als eerste de ooievaar terug van zijn reis naar Zuid-Spanje of West-Afrika.”

in Frankrijk een grote rage en werd hier door de elite overgenomen. Het begon dus eigenlijk als een modegril die gelukkig goed is uitpakt. Deze bloemetjes laten zich makkelijk verwilderen en behoeven dus niet jaarlijks gepoot te worden. Hierdoor worden wij weer ieder jaar verblijd met eerst sneeuwkllokjes en later krokussen in tuin en plantsoen.

Trekvogels

Een ander fenomeen dat in de lente optreedt, is de terugkeer van de trekvogels. Medio februari komt als eerste de

De Haagse ooievaars, die in de Koekamp broeden, zijn waarschijnlijk wilde ooievaars. Dit in tegenstelling tot de ‘gefokte’ ooievaars die daar tot 2012 broedden. Laatstgenoemden behoren tot de groep vogels die in gevangenschap is geboren en de instinctieve neiging missen om in het najaar weg te trekken.

Inmiddels geldt dit voor bijna 20% van de in Nederland broedende paren. Dit is echter niet nieuw. In de achttiende en negentiende eeuw werden in Den Haag ooievaars gekortwiekt om op de Vismarkt te helpen

Visbanken met de Haagse ooievaar in de Schoolstraat. Foto uit 1905, Haags Gemeentearchief

met schoonmaken. Zij liepen plechtig tussen de klanten en de kramen door en pikten de kleinste stukjes vis met hun puntige snavel van de grond. Dit was voor vreemdelingen een heel bijzonder gezicht. Het hielp echter maar gedeeltelijk, want de stank bleef ondraaglijk,

stad liep het aantal ooievaars zienderogen terug, vooral door het gebruik van chemicaliën in de landbouw. Gelukkig is door het opzetten van fokstations de ooievaarsstand enigszins hersteld en kan Den Haag, nota bene tegenover het Centraal Station, haar stadsmascotte in levenden lijve tonen.

Het kievitsei

Een andere trekvogel die de lente aankondigt is de kievit. Met zijn kenmerkende roep (kiewiet) en mooie kuif op zijn kop is hij heel herkenbaar. Als weidevogel was hij nooit zo beroemd geworden als hij niet de gewoonte had gehad vroeg in het voorjaar eieren te leggen. In Friesland werden die geraapt voor consumptie, maar het was

zich - met uitzondering van de oorlogsjaren 1941-1945 - ieder jaar herhaald. Aandoenlijk waren de beelden in het NTS-journaal van koningin Juliana die met een bemoedigende, warme glimlach een verlegen jongetje met pet te woord stond. Het ventje had in zijn handen een sigarendoosje met daarin in houtkrullen of watten het kievitsei. Samen met de koningin en de burgemeester van zijn dorp ging hij dan op de foto. Op de achtergrond altijd prins Bernard met pijp die het schouwspel geamuseerd bekeek.

Aan deze traditie kwam in 1969 een einde omdat er wel eens gesjoemeld werd met de eieren, bijvoorbeeld een ei van het jaar ervoor. De honneurs werden vanaf dat moment waargenomen door de commissaris van de koning in Friesland, wat op zich ook eervol was, maar toch. Later werd ook dat afgeschaft en nu resteert alleen melding bij de Bond Friese Vogelwacht. Het haalt gelukkig nog wel ieder jaar de krant!

Tot slot

Het ultieme begin van de lente zijn natuurlijk dartelende lammetjes in de wei. Ze zijn al wel geboren, maar verblijven nog op stal. Jammer, want het is toch altijd weer een vrolijk gezicht. Even geduld dus en in de tussentijd genieten van de krokussen, de ooievaars en niet te vergeten van ieder straaltje zon dat steeds warmer wordt.

Ton van der Pijl
Tonvanderpijl212@gmail.com

Kievit

zeker in combinatie met de uitwerpselen van mens en dier in de goten van de straten. Rond 1900 was het afgelopen met de ooievaars als schoonmaakhulp. De aanleg van riolen en de komst van ophaaldiensten van huisvuil maakte het niet meer noodzakelijk deze vogels te houden. Maar ook buiten de

ook een sport om als eerste een ei te vinden. Deze traditie trok de belangstelling van koning Willem III en toen hij in 1867 het eerste ei aangeboden kreeg, gaf hij toestemming dat ieder jaar te doen. Zo ontstond de traditie dat het eerste kievitsei aan de regerend vorst wordt aangeboden. Dit ritueel heeft

BBD **Gezellige brunch voor Haagse senioren**

Met informatie over onze uitstapjes, activiteiten en boodschappenhulp

U bent van harte welkom op 5, 13 of 17 april

U wordt thuis opgehaald en weer veilig teruggebracht
Kosten € 5,- of € 2,50 met Ooievaarspas

U kunt zich aanmelden via 070 - 364 66 61
van 9.00 - 13.00 uur

Stichting BBD · Esperantostraat 160 · www.bbddenhaag.nl

novodent **Behandeling aan huis**

Een team van prothesespecialisten

Wij komen **gratis** bij u thuis voor het maken van nieuwe protheses of het corrigeren en repareren van uw huidige protheses. Met onze kennis en vaardigheden kunnen wij u perfect van dienst zijn!

- Voor het maken van nieuwe kunstgebitten
- Pasvormcorrecties en reparaties
- **Gratis** behandeling aan huis
- 75% vergoeding vanuit uw basisverzekering, 25% eigen bijdrage
- Rechtstreekse vergoeding door uw zorgverzekeraar

Tel: **070-3555790**
info@novodent.nl

Valkenboskade 466
2563 JK Den Haag
(Hoek Laan van Meerdervoort recht t.o. halte tram 3 en 12)

www.novodent.nl

MEUBELSTOFFEERDERIJ LODEWIJK **100 jaar**

Al 4 generaties uw Ambachtelijke Meubelstoffeerderij

Optimale service, garantie en kwaliteit. Wij halen en brengen gratis!

Ambachtelijke Meubelstoffeerderij Lodewijk is er voor uw totale meubelrestauratie

Gespecialiseerd in:

- Herstoffering van banken en fauteuils
- Vernieuwing van binnenwerken
- Fineren en politoeren
- Leerreparatie
- Antiekrestauratie
- Biezen-, rieten- en rotanstoelen
- Vloerbedekking en gordijnen

U heeft de keuze uit meer dan 600 soorten bekledingsstoffen. U kunt langskomen met uw stoel of fauteuil, of een van onze medewerkers kan met onze mobiele winkel naar u toe komen om direct een offerte te doen.

Stoffering Lodewijk (hoofdvestiging)
Reinkenstraat 111, Den Haag

Voor informatie of een vrijblijvende offerte ons centrale nummer: **070-3922344**

WWW.STOFFERINGLODEWIJK.NL

de SUITE
beter slapen in eigen stijl

Naar wens bezoeken wij u op afspraak thuis.

makkelijk opstaan

FPS-technologie

uitgebreid programma

en zelfs als twijfelaar

Voor u gemaakt
Op zorgvuldige wijze ontwerpen we uw bed en matras, steeds weer rekening houdend met uw wensen en omstandigheden. Als voortrekkers in comfort-bedden maken wij, zelfs in de twijfelarmaten, uitvoeringen met een verborgen hoog/laag functie. Zo kan uw bed of het bed van uw partner van alle functies en gemakken worden voorzien zonder dat het van het partnerbed is te onderscheiden.

Beter ontspannen met geluid
Weldadig en uiterst gewaardeerd zijn onze bedden met FPS-technologie. Subtiele geluidsgolven zorgen voor stimulering van de bloedsomloop. U komt in een diepere staat van ontspanning en slaapt beter. Deze akoestische techniek is een succesvolle toepassing voor mensen die stress of trauma ervaren, spierklachten of neuropathische pijn hebben dan wel veel spanning opbouwen, zoals bij de ziekte van Parkinson.

Showroom of advies thuis
Uw bezoek aan De Suite is beslist de moeite waard. Bedden en kasten staan fraai opgesteld en u kunt dan ook kijken in het atelier en bij de productie. Als een bezoek aan huis u beter past of u wilt een deel van uw bestaande bed behouden, dan bezoeken wij u op afspraak thuis. Bel dan voor een afspraak 0182-37 50 22

de SUITE
beter slapen in eigen stijl
showroom en productie: Ambachtweg 10 2841 LZ Moordrecht
di. t/m za. 10.30 - 16.30 uur 0182 375 022 www.desuite.nl

De hondjes van freule Daisy

Op landgoed Clingendael, gelegen tussen Den Haag en Wassenaar, gaan historie en natuur harmonieus samen. In het eeuwenoude duinbos is het heerlijk wandelen op kronkelige paadjes langs rustieke beekjes. Een groot deel is nog ongerept met een variatie aan bomen, planten, paddenstoelen, vogels, insecten en dieren. Een aantal eiken en beuken zijn door hun ouderdom kromgegroeid of hebben vreemde vormen aangenomen, wat het geheel een mysterieuze aanblik geeft. Het park is aangelegd in Engelse landschapsstijl met waterpartijen, weiden, gazons, tuinen en historische bouwwerken. In de Tweede Wereldoorlog was Clingendael een onderdeel van de Atlantikwall en herbergt daardoor een aantal bunkers. Het groene gebied is een oase van rust en staat in schril contrast met het drukke stadsgewemel op betrekkelijk korte afstand.

Overigens is mijn eerste herinnering aan Clingendael begin jaren zeventig een vervelende. Ik was zes jaar oud toen ik tijdens het spelen mijn moeder uit het oog verloor. Met angst en beven dwaalde ik door het park. Gelukkigerwijs kwam ik bij de ingang, waar toentertijd een bushalte was. Een vriendelijke chauffeur ontfermde zich over mij totdat mijn zeer ongeruste moeder mij weer liefdevol in haar armen kon nemen. Vanaf dat moment heb ik een dubbel gevoel bij Clingendael.

De geschiedenis van het landgoed gaat terug naar de zestiende eeuw. In een dal tussen de clingen, de oudhollandse benaming voor heuvel of duin, stond een boerenhofstede. In het jaar 1591 werd de bebouwing met het daarbij behorende stuk grond verkocht aan Philips Doublet, telg uit een vermogend Haags regentengeslacht die als ontvanger-generaal van de Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden verantwoordelijk was voor de inning van belastingen. Zijn kleinzoon met dezelfde naam en functie brak rond 1660 de hoeve af voor de bouw van het huidige landhuis. In de loop der jaren kende Clingendael meerdere eigenaren. Van alle bewoners heeft de adellijke familie Van Brienen het langst van het landgoed mogen genieten. Bijna anderhalve eeuw, van 1790 tot 1939. De laatste Van Brienen die op Clingendael huisde, was baronesse Marguérite Mary.

Freule Daisy links samen met een vriendin

Marguérite van Brienen, beter bekend als freule Daisy, aan wie wij onder andere de prachtige Hollandse en Japanse tuin in Clingendael te danken hebben, werd in Den Haag geboren op 11 maart 1871 als dochter van Arnoud Nicolaas Justinus Marie baron van Brienen van de Grootte Lindt (1839-1903) en Marie Louise Ottoline Niagara baronesse van Tuyll van Serooskerke (1848-1903). Vader Arnold was onder andere kamerheer van koning Willem III en lid van de Raad van Voogdij over de toen nog jonge koningin Wilhelmina. Freule Daisy, die vier zussen had en haar leven lang ongehuwd is gebleven, woonde met haar ouders in Huize Clingendael tot 1903, wat een rampjaar was voor de familie Van Brienen. Op 4 januari overleed plotseling haar vader Arnoud op een schip in de Middellandse Zee. Haar moeder Marie volgde zeven

De grafstenen aan de voet van de oude lindeboom

maanden later op 18 augustus. Freule Daisy was 32 jaar toen ze de eigenaresse werd van landgoed Clingendael.

Freule Daisy was net als haar vader verknocht aan paarden en in het bezit van een grote renstal. Op het landgoed werden meerdere races gehouden. Volgens het blad de Nederlandse Sport van 1907 tot 1911 was de freule eigenaresse van negentien paarden met namen als Batavia, Dracula, Freestone en Sea Biscuit. Haar jockeys waren gekleed in een oranje buis, witte broek, zwarte laarzen en een paarse pet met gouden kwast. De passie die freule Daisy had voor paarden werd overtroffen door haar liefde voor honden. Bekend is dat ze vanaf haar twintigste tot kort voor haar overlijden in 1939 in het bezit was van onder andere spaniëls, pekinezen en enkele waakhonden.

In 1984 werd voor het Algemeen Dagblad de vroegere boswachter van freule Daisy, de toen 77-jarige Jan Parlevliet, geïnterviewd. Hij herinnerde haar als een vriendelijke vrouw van stand die als zodanig aangesproken wilde worden. Ze was goed voor haar personeel, dat overigens opdraaide voor de verzorging van de vele honden. Freule Daisy wandelde dagelijks urenlang met haar viervoeters in het park. Ze had een zekere voor-

Huize Clingendael

grafsteentjes rechtop en waren ze met klimop begroeid. Maar op bevel van de Duitse rijkscommissaris van het bezette Nederland Arthur Seyss-Inquart, die in de Tweede Wereldoorlog in Huize Clingendael woonde, zijn de stenen platgelegd. Over de reden gaan verschillende verhalen rond. De zerken zouden door de vijand gebruikt kunnen worden bij een hinderlaag of als

oriëntatiepunt bij luchtaanvallen. Een ander gerucht is dat zijn echtgenote verdrietig werd van het in het oog springende dierenkerkhof.

liefde voor pekinezen, maar iedere hond was welkom. Groot en klein, ras en bastaards.

Freule Daisy haalde alles in huis. Soms liep het wel de spuigaten uit. Op een gegeven moment had ze er vijf tegelijk en als hij weer een gat moest graven vanwege een sterfgeval dan was ze uiterst verdrietig en geruime tijd in rouw gedompeld. Volgens de gepensioneerde boswachter waren er ook krenten van dieren bij. Zo was Fury (1910-1920) een 'lastige rothond' en was Monty (1909-1915) niet te vertrouwen omdat hij iedereen aanvloog.

De overleden honden werden in op maat gemaakte kistjes begraven achter het landhuis aan de voet van een oude lindeboom. Onder de veertien grafsteentjes rusten zestien honden met de namen Togo, Dushka, Mike, Lassie, Bunco, Watch, Monty, Peter, Chang, Fury, Sonnie, Miss Wu, Furfut, San, Little Billy en Puff. Op een aantal zerken zijn teksten gebeiteld die meer vertellen over de hond, zoals 'Togo 1921-1935 heard nothing, saw nothing, knew everything' en 'my beautiful playful Sonnie killed by a motor 30.7.1921'. Oorspronkelijk stonden de

De rooms-katholieke freule Daisy heeft de oorlog en het neerhalen van de grafsteentjes niet meer mee hoeven maken. Voorzien van het Heilig Sacrament der Stervenden overleed ze op 22 november 1939 in de ouderdom van 68 jaar, ten gevolge van een ongeluk waarbij haar heup ernstig letsel had opgelopen. In bovengenoemd interview vertelt boswachter Jan Parlevliet dat hij de baronesse op haar verzoek heeft begraven op het landgoed waar ze vrijwel haar hele leven had gewoond. Mogelijk dat zijn herinnering hem op dat moment parten speelde. Want volgens de rouwadvertentie van haar zussen Charlotte en Irene werd freule Daisy op 25 november, na de mis in de parochiekerk van Onze Lieve Vrouw van Goede Raad aan de Bezuidenhoutseweg, begraven op de rooms-katholieke begraafplaats aan de Kerkhoflaan. Heden ten dage zijn de grafsteentjes op Clingendael van de door freule Daisy zo geliefde honden de stille getuigen van wat ooit is geweest.

Jan Kaffa
jankaffa@hotmail.com

Liggende grafstenen

Oh oh Den Haag

Den Haag is mijn geboortestad en hoewel ik de stad in 1969 heb verlaten om een leven en carrière in Engeland op te bouwen, heeft de stad nog altijd een speciale plek in mijn hart. Ik ging dus graag met mijn nicht Maria en haar kinderen mee naar de Koninklijke Schouwburg voor een voorstelling van Harrie Jekkers, een geboren Hagenees.

Zodra we uit de ondergrondse parkeergarage stapten, werden we verwelkomd door de klanken van een draaiorgel voor de schouwburg, dat de bezoekers alvast in de stemming bracht voor de voorstelling met de liedjes van Harrie Jekkers, waaronder natuurlijk *Oh Oh Den Haag*. De muziek toverde een glimlach op de gezichten van omstanders en voorbijgangers.

Het was nog te vroeg om de schouwburg binnen te gaan, dus besloten we eerst naar de poffertjeskraam op het Malievelde te gaan om poffertjes te eten - ook dat hoorde bij een nostalgisch uitstapje in de Haagse binnenstad. We staken de straat over en liepen langs het gebouw van de Hoge Raad, dat sinds 2016 is gevestigd in een strak en transparant pand tegenover de schouwburg. Ik herinnerde me dat de Hoge Raad vroeger aan het Plein zat. Maria vertelde me dat dat gebouw had moeten wijken voor de uitbreiding van de Tweede Kamer. Hoewel de zes rechtsgeleerden, waaronder Hugo de Groot, waren meeverhuisd en als vanouds op hun sokkel zaten, moest ik toch even wennen aan die nieuwe plek. Het feit dat het Binnenhof tijdelijk niet toegankelijk was, had me ook al geen plezier gedaan, maar de reden daarvoor had mijn volledige instemming. Den Haag moest

immers in zijn oude staat worden bewaard. Maar goed, de indrukwekkende figuren voor de Hoge Raad stonden er nog en gaven de stad de grandeur en het belang als regeringsstad. Dat vervulde me met trots.

Koekamplaan, Paviljoen Malievelde. Foto uit 1977, Jan Stegeman, Haags Gemeentearchief

De poffertjeskraam, ook wel bekend als het Paviljoen Malievelde, stond er nog steeds. Ik wist niet zeker of er veel was veranderd, maar mijn aandacht werd meteen getrokken door een lijst uitsmijters op de menukaart. Dat was een onverwacht genoeg, want ik had in wel zestig jaar geen uitsmijter meer gegeten. Terwijl we genoten van de uitsmijter en de poffertjes gingen mijn gedachten terug naar mijn bezoeken aan de schouwburg in de jaren zestig. In 1960 had ik van mijn broer kaartjes voor de voorstelling *Hendrik V* van Shakespeare gekregen en ik ging er samen met een neef naartoe. Ik dacht

Korte Voorhout, de Koninklijke Schouwburg. Foto uit 1975, Jan Stegeman, Haags Gemeentearchief

eigenlijk dat Shakespeare wat hoogdravend en ingewikkeld zou zijn, maar niets was minder waar. Ik genoot enorm van die voorstelling, de oorlog die op het toneel werd uitgebeeld, de prachtig vertaalde tekst en de schurkenstreken van Falstaff. Op die dag begon mijn voorliefde voor toneel en kreeg de Koninklijke Schouwburg een magische aantrekkingskracht voor mij.

Vanaf die tijd ging ik regelmatig terug als er een stuk werd opgevoerd dat ik graag wilde zien, meestal van de Haagse Comedie. Dan ging ik een kaartje kopen bij het loket van de Schouw-

FNV-voorzitter J. Stekelenburg en zanger

fiets op slot en liep ik naar de schouwburg. De vriendelijke dame achter het loket haalde dan een plattegrond van de zaal tevoorschijn en liet mij zien welke plaatsen nog beschikbaar waren. Ik kreeg in die tijd nog niet veel zakgeld en ik

had net genoeg voor een plaats in de engelenbak. Vanwege de hoogte - waar de engelen zaten - was dat de goedkoopste rang in het theater. Maar dat kon mij niet schelen, want ik kon de grootheden van de Haagse Comedie goed zien, zoals Paul Steenbergen, Ida Wasserman, Bob de Lange, Albert van Dalsum, Myra Ward. Geweldige acteurs. Voor een voorstelling rond het nieuwe jaar moest je

Paviljoen Malievelde

burg. De Haagse Comedie, het toonaangevend gezelschap, speelde naast blijspelen ook het 'grote repertoire', onder andere Shakespeare en Tsjechov. Ik werkte toen bij de BPM in de Carel van Bylandtlaan. Vanaf daar fietste ik over de Koningskade naar de Javastraat, dan linksaf door de Frederikstraat en de Denneweg. Vervolgens reed ik langs het Hotel des Indes en over het lange Voorhout. Bij het Toernooiveld zette ik mijn

Laatste optreden van Harrie Jekkers en Klein Orkest in het Zuiderpark Theater. Foto: D. Nederveen, Wikimedia commons

Interieur met kassa

er Harrie Jekkers presenteren LP 'Yoghurt met banaan'. Foto uit 1988, Rob C. Croes, Anefo fotocollectie

Plein 2, gebouw van de Hoge Raad. Foto uit 1975, M. Paans, Haags Gemeentearchief

soms weken van tevoren een kaartje kopen, maar dat deed ik graag. Ik was diep onder de indruk toen Paul Steenbergen in het drama *Arme Bitos* heuse tranen huilde in zijn rol van Bitos. Ik zag ook *De vrolijke vrouwtjes van Windsor* van Shakespeare en *De Kersentuin* van Anton Tsjechov, evenals *Oom Wanja*. Met iedere voorstelling groeide mijn liefde voor het toneel. Er kwamen boven die uitsmijter zoveel herinneringen boven aan de prachtige rollen van Ida Wasserman en de onvergetelijke vertolking van Albert van Dalsum als stokoude bediende.

Meestal ging ik alleen. Om de een of andere reden vond ik niemand met dezelfde belangstelling. Ik droeg voor die bezoeken mijn netste pak; donkerblauw met een vest. Slechts één keer -

ik was toen achttien jaar - had ik een vriendinnetje van kantoor uitgenodigd. Ik had toen duurdere kaartjes gekocht voor een plaats onder het eerste balkon, iets hoger gelegen dan de parterre, een zogenaamd *baignoire*. Ik had zelfs nog geld om haar na

“Het draaiorgel speelde nog steeds de liedjes van Harrie Jekkers, de liedjes waarin hij wilde wonen.”

de voorstelling mee te nemen naar de Apendans voor een kopje koffie met gebak. Helaas, mijn vriendschap met haar duurde niet lang, al verzekerde ze me dat ze die avond heel bijzonder had gevonden.

Het meest is mij bijgebleven de première van *Kinderen van de Zon* van Maxim Gorki. Ik was

toen achttien jaar oud. Het was een galavoorstelling. De heren droegen donkere kostuums of smokings en de dames waren gekleed in lange jurken met hoeden op. Zelf had ik mijn netste pak weer aan. Het vreemde was dat die chique sfeer me niet echt imponeerde. Ik voelde me thuis in de schouwburg, zoals een kind zich thuis voelt bij de warme haard in zijn ouderlijk huis. Het was voor mij een onvergetelijke ervaring.

Het werd tijd om terug te keren naar het heden en naar de Koninklijke Schouwburg te lopen. Het draaiorgel speelde nog steeds de liedjes van Harrie Jekkers, de liedjes waarin hij wilde wonen. Voor de ingang stond een lange rij met goed gemutste mensen. De deuren gingen open en er vormden zich twee rijen.

Wij stonden bij de rij die meteen kon doorlopen, omdat wij ons kaartje al hadden gereserveerd.

Ik keek nieuwsgierig om me heen, zoekend naar herkenning en wat ik zag deed me plezier. “Alsof ik thuiskom”, zei ik met een glimlach tegen Maria. Ik bleef even stilstaan bij de portretten van bekende acteurs aan

De Haagse Comedie geeft de première van 'Een van de laatste dagen van het Carnaval' (Carlo Goldini) in de Koninklijke Schouwburg. Foto uit 1981, Robert Scheers, Haags Gemeentearchief

de muur. We liepen de trappen op naar het tweede balkon. Ook de engelenbak, die nu het derde zijbalkon bleek te zijn, herkende ik. Het interieur van het theater was wel veranderd, maar dat thuisgevoel bleef onveranderd.

En toen verscheen Harrie Jekkers op het toneel, hartelijk begroet door een zaal vol Hagenaars en Hagenezen of - beter gezegd - vrienden, want dat onderscheid is in deze tijd niet meer zo duidelijk. Ze waren gekomen voor een gezellig samenzijn en kregen precies wat zij hadden verwacht: een show vol liedjes die

zo bekend waren bij dit publiek en die iedereen moeiteloos had kunnen meezingen. En dat gebeurde ook bij het hilarische lied over de kersteezel, waarin Harrie vertelde hoe hij van zijn gedroomde rol als Josef - of desnoods koning of herder - gedegradeerd werd tot ezel. En dan niet eens de voorkant. “Nee hij was de kont!” zong de zaal uit volle borst. Ik huilde bijna van het lachen en voelde dat na vele jaren in het buitenland de Hagenees in mij toch nog helemaal levend was.

Jos Gelauf
joseph.gelauf@btinternet.com

De Haagse Comedie geeft de première van 'Driestuiversopera' (Brecht en Weill) in de Koninklijke Schouwburg. Foto uit 1981, Robert Scheers, Haags Gemeentearchief

Lente en de Toko in de Weesperstraat

De toko zat op de hoek van de Weesperstraat en de Muiderbergsestraat. Ik ging naar de Lagere School aan de Nijkerklaan, precies tegenover ons huis aan de Zuiderparklaan. Deze laan barstte van de buurtwinkels, in mijn herinnering waren er zo'n vijf sigarenwinkels, maar een snoepwinkel schitterde door afwezigheid. Die zat verscholen: voorbij de kruising met de Escamplaan nam je de eerste straat links (Muiderbergsestraat) en na zo'n honderd meter was daar de beroemde toko, op de hoek van de Weesperstraat. In de vijfde klas werd ons leslokaal tijdelijk verplaatst van de Nijkerklaan naar de Weesperstraat en toen was de Toko mijn vaste, favoriete 'snoepadres'.

Fietsverhuur

Laat ik omschrijven wat die toko nu eigenlijk voorstelde. Het was in de eerste plaats een snoepwinkel, waar je als scholier van je destijds uitermate schamele zakgeld lekkernijen kon kopen, zoals duimdrop en spekkies. Bedenk het maar en ze verkochten het daar. Maar als scholier in de jaren 1950-1956 waren je budgettaire mogelijkheden nog uitermate beperkt. Eén gulden zakgeld per week was een forse uitschieter. Rijk waren mijn ouders niet bepaald; pa had een baan als ambtenaar bij het Arbeidsbureau, maar bereikte nooit het niveau van de topverdieners. De hele wijk had gemiddeld een matig inkomen; er woonden arbeiders, politieagenten en veel ambtenaren. Een nette wijk, maar als kind een eigen fiets bezitten, nee, dat zat er niet in. Zelfs de kleding werd op afbetaling gekocht, heel vaak bij de Emka op het Regentesseplein. Ik had geen eigen fiets dus, die kwam veel later pas toen ik naar de middelbare school ging. Daarvoor moest ik

De kinderboerderij in het Zuiderpark. Foto uit 1950, JosPé, Haags Gemeentearchief

het doen met huurfietsjes, van de toko in de Weesperstraat. De fatbike was toen nog lang niet in beeld; vandaag de dag 'moet een kind een fatbike hebben', anders hoort hij of zij er niet bij. Maar toen reed ik, als het lente werd en het Zuiderpark lonkte, op een eenvoudig fietsje van de Toko, gewoon met een ketting en een terugtraprem.

Avonturen

Met dat fietsje begonnen overigens ook mijn eerste avonturen. Op het Zuiderpark was je natuurlijk op den duur uitgekeken. Later, toen ik 'groter' was en de eerste verkering zich aandiende, was het Zuiderpark weer een vanzelfsprekende uitwijklocatie (op het bankje bij de eendenvijver bijvoorbeeld),

Een mooie lentedag in het Zuiderpark. Foto uit 1951, JosPé, Haags Gemeentearchief

maar toen ik tussen de acht en tien jaar was, had ik nog geen besef van dat soort verlokkingen. Dus bedacht ik met een schoolvriendje avontuurlijke fietstochten. Ik meen mij te herinneren dat dat schoolvriendje

van april 1922 tot april 1959 en was 2.38 meter lang.

Schiphol

Een andere keer bedachten we dat het wel leuk zou zijn om eens naar Schiphol te fietsen.

“Meer belangstelling hadden we toen voor de Reus van Rotterdam, die daar min of meer ‘tentoongesteld stond’ met zijn vader.”

Peter van Aken heette en in de Wapenveldestraat woonde. Zijn fiets was iets groter dan mijn huurfiets (ik was ook iets kleiner van stuk), maar we hadden een gemeenschappelijk doel: de wereld verkennen, want die wereld zou toch groter moeten zijn dan het Zuiderpark? En de lente lokte, dat zeker.

Hetgeen we deden: langs Leiden, Lisse en Sassenheim kwamen we bij het vliegveld aan waar we op een zijweg de dalende en vertrekkende toestellen konden zien. De terugweg verliep echter problematisch; we raakten de weg kwijt en belden in pure wanhoop aan bij een boerderij. Deze man

De reus van Rotterdam. Foto: Machiel Adrianus Josephus (M.A.J.) Hanse, Stadsarchief Rotterdam

De reus van Rotterdam

Onze eerste reis ging naar Rotterdam, via het fietspad naast de A13 kwamen we tenslotte uit in het centrum van Rotterdam bij het beeld van Zadkine - waarvan we veel later begrepen dat Rotterdammers het ook wel Jan Gat noemden. Maar meer belangstelling hadden we toen voor de Reus van Rotterdam, die daar min of meer 'tentoongesteld stond' met zijn vader. Hij leefde

begreep onze situatie en bood aan om ons naar huis te brengen in Den Haag. Natuurlijk waren de boosheid en bezorgdheid in de twee ouderlijke huizen groot. Ons werd vriendelijk verzocht dit nooit meer te doen. We hielden ons braaf aan die opdracht, avontuur kent ook z'n grenzen natuurlijk.

Ton van Rijswijk
avanrijswijk@kpnmail.nl

Lagere school aan de Nijkerklaan. Foto uit 1978, P.G. Kempff, Haags Gemeentearchief

Vroem, Vroom...

In elke editie van De Haagse Tijden stapt autojournalist John Vroom weer even in een auto die vroeger door Den Haag reed.

Simca 1501 Special

Inmiddels weet u dat ik niet zo'n fan ben van Franse auto's. Nu niet en toen ook niet. Té veel blik, plastic, té zachte stoelen en té comfortabel afgeveerd, maar dat terzijde, want sommige modellen hadden toch wel hun charme, zoals de Simca 1301/1501 serie. Regelmatig zag ik dit model staan in de showroom van Simca dealer Van der Gun als ik met tramlijn 6 over de Bezuidenhoutseweg richting de Economische School reed. Soms was ik in gezelschap van mijn aantrekkelijke tramgenote Hilda Hamers uit de Cornelis van der Lijnstraat en dan vergat ik te kijken.

Onlangs zag ik weer een foto van dit Simca-model vanaf de achter- en voorkant genomen en toen wist ik waarom ik hem toch mooi vond. Hij had de slanke en elegante lijnen van de Italiaanse Lancia 2000. Simca had ook wel wat met Italiaanse auto's, waarvan de naam staat voor Societé Industrielle de Méchanique et Carrosserie Automobile, dat aanvankelijk Fiat-modellen onder eigen naam in licentie produceerde. Pas later ging Simca eigen modellen

produceren. De 1301/1501-serie was een gefacelifte versie van de 1300/1500 serie die in 1963 op de markt kwam. Naast het Sedan-model was er ook een Stationwagon variant, de Tourist, die als bijzonderheid een achterklep had waarvan je de achterruit omlaag kon draaien en die eveneens een uitneembare bagagevloer had die je kon uitklappen en als picknicktafel kon gebruiken. In 1969 werd de sportieve versie, de 1501 Special - te herkennen aan de gele

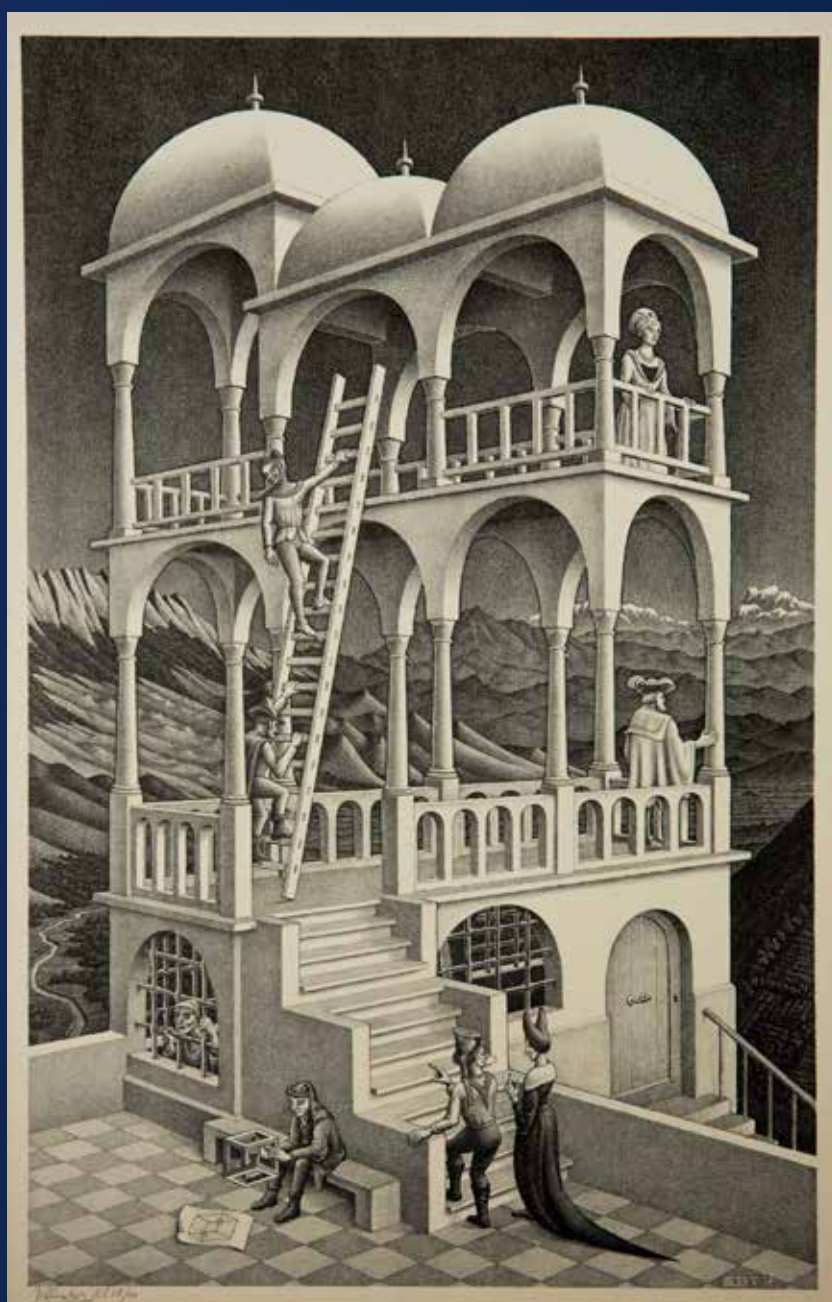

verstralers in de grille - geïntroduceerd. Een jaar later kreeg de 1301 ook deze uitvoering en die kostte in 1975 4.428 Euro. Als ik zo weer naar de 1501 Special kijk, vallen mij niet alleen de strakke elegante lijnen op, maar ook de grote raampoppervlakken met dunne raamstijlen en fraai chroomgebruik. Handig handigheidje was dat het benzinetanklepje achter de kentekenplaat zat. Apart detail vond ik ook de slank gevormde deurehendels. Het interieur was in mijn ogen typisch Frans. Luxe bedoeld, maar naar mijn

smaak toch wat armoedig. Wat blikerige omlijsting van de tuimelschakelaars en een wat plastic-achtige houtinleg op het dashboard. Wel vier mooie klokken met toerenteller, snelheidsmeter en de overige twee met controle meters en een klokje. Opvallend was de lichte bediening van alles. De stoelen zaten op zich prima, maar gaven weinig zijdelingse steun. Door het grote glasoppervlak had je royaal uitzicht rondom je. Wat ik zelf altijd wel kon waarderen was dat het contactslot links van de stuurkolom zat. De koppeling

was ook licht te bedienen en het gaspedaal ook en reageerde direct. Fijn was de levendige, sportieve motor en het rijden was uiterst comfortabel. In 1975 werd de 1301/1501 serie uit productie genomen en opgevolgd door de 1307/1308 versie, wat het begin was van het einde van Simca, dat uiteindelijk werd overgenomen door Chrysler en Talbot ging heten en niet lang daarna ter ziele ging.

John Vroom
johnvroom@planet.nl

Heeft u een waardevol schilderij? Laat het veilen bij Venduehuis Den Haag!

Op 21 en 22 mei 2025 organiseren wij een internationale schilderijveiling, dé kans om uw schilderij onder de aandacht te brengen van een wereldwijd publiek van verzamelaars en kunstliefhebbers.

Venduehuis Den Haag, het toonaangevende Nederlandse veilinghuis, heeft de afgelopen jaren uitstekende resultaten behaald met de verkoop van 19e-eeuwse en vroegmoderne kunstwerken, evenals schilderijen van oude meesters.

Werken van kunstenaars als **Andreas Schelfhout**, **Jan Hendrik Weissenbruch**, **Hendrik Willem Mesdag**, **George Hendrik Breitner**, **Jan Toorop**, **Isaac Israëls**, **Jan Sluijters** en **M.C. Escher** worden door ons veilinghuis met zorg en expertise aangeboden aan de juiste kopers.

Wilt u uw kunstwerk laten veilen? Onze experts staan klaar om uw schilderij vakkundig te taxeren en te adviseren over de verkoopmogelijkheden.

Inbreng voor de veiling is mogelijk tot en met 31 maart 2025

VH VENDUEHUIS
AUCTIONEERS • THE HAGUE • ANNO 1811

070-365 8857 | info@venduehuis.com | www.venduehuis.com

Technisch Bureau W. Janssen B.V.

**AL 85 JAAR
EEN BEGRIP IN
DEN HAAG!**

Technisch Bureau W. Janssen is dé partner voor reparatie, renovatie en vervanging van technische installaties in uw woning of bedrijfspand. Met een breed scala aan diensten bieden wij oplossingen op maat voor al uw technische uitdagingen. Kwaliteit, uitstekende service en garantie staan bij ons centraal.

**VRIJBLIJVEND
ADVIES EN
OFFERTE**

Columbusstraat 183, Den Haag • 070-3461280
www.wjanssen.nl

-
**CENTRALE
VERWARMING**
-
DAKBEDEKKING
-
LEKKAGE
-
RIOLERING
-
SANITAIR
-
TANKINSTALLATIE

Onbezorgd ontdekken.

De mooiste busreizen

Boeiend Berlijn 5-daagse busreis	vanaf p.p. 519
Drielandenreis, Nauders 10-daagse busreis	vanaf p.p. 999
Beierse Woud, Rattenberg 10-daagse busreis	vanaf p.p. 1029
Italiaanse bloemenriviera 10-daagse busreis	vanaf p.p. 1099
Ontdek Lofer in het Salzburgerland 10-daagse busreis	vanaf p.p. 1289
De mooiste Alpentoppen van Zwitserland 10-daagse busreis	vanaf p.p. 1529

**de Jong Intra
vakanties**

www.dejongintra.nl/busreizen, bel (0180) 457 803
of ga naar je ANVR reisadviseur

Complete zorg voor elke glimlach

Mondzorg Bogaard biedt hoogwaardige tandheelkundige zorg op een toegankelijke locatie nabij winkelcentrum de Bogaard in Rijswijk.

Onder leiding van Daryush Bakhtari heeft de praktijk zich ontwikkeld tot een veelzijdige tandartspraktijk met een deskundig team van tandartsen, implantologen, mondhygiëniste en tandtechnicus.

Naast het vervaardigen van (deel-)prothesen en implantaten biedt Mondzorg Bogaard nu ook controles, vullingen, kindertandheelkunde, behandelingen voor angstige patiënten en mondhygiëne. Kindertandheelkunde wordt grotendeels vergoed door de basisverzekering, waardoor ouders zonder extra kosten hun kinderen de beste zorg kunnen geven.

Dankzij het eigen laboratorium kunnen prothesen en aanpassingen snel worden uitgevoerd. Hierdoor hoeven patiënten niet lang te wachten op hun behandelingen en kunnen aanpassingen ter plekke worden gedaan.

- Algemene tandheelkunde
- Kindertandheelkunde
- Extracties
- Gebitsprothesen
- Implantologie
- Gebitsreiniging
- Tandens bleken
- Tandknarsen

WWW.MONDZORGBOGAARD.NL Steenvoordelaan 368, Rijswijk • 070 221 0007

Eropuit!

Organiseert u een leuke activiteit waar onze lezers blij van worden? Mail uw activiteiten of tips naar info@dehaagsetijden.nl of bel: 070 - 360 76 76

GRATIS TAXATIEDAGEN

Elke woensdag en donderdag van 10.00 tot 16.00 uur

Elke WOENSDAG: munten, postzegels, bankbiljetten en ansichtkaarten

Ergens slingeren nog de postzegelalbums van opa op zolder. Waar zijn de munten van pa eigenlijk gebleven? En zijn die ansichtkaarten bestemd voor het oud papier? Moeten we die oude bankbiljetten inleveren?

Elke DONDERDAG: goud, zilver, sieraden, kunst, antiek, militaria en Pokémonkaarten

In de la ligt nog die gouden ketting van oma. Ergens ligt nog een potje met oude sieraden. Dat oude beeldje of die zilveren miniatuurtjes in de kast, zijn die nog wat waard? Hebben die oude onderscheidingen en militaire spullen nog waarde? Zijn Pokémonkaarten interessant?

U bent niet de enige met vragen over stukken die bij u thuis liggen. Om hier een antwoord op te krijgen organiseert **Heritage Auctions Europe** deze open inloopdagen van 10.00 tot 16.00 uur. Bezoek ons op de Energieweg 7 te IJsselstein, vlakbij Utrecht, voor een gratis en vrijblijvende taxatie met een kopje koffie. Aansluitend krijgt u desgewenst advies met betrekking tot verkoop of verzekering. Voor meer informatie: **030-6063944** en www.ha-europe.com. Bel ons ook even als u meerdere zaken (bv. munten en sieraden) op 1 dag wil combineren. Tot ziens in IJsselstein!

Lenteconcert St. Caecilia

Een uitdagend lenteconcert staat zaterdag 29 maart op het programma in Muziekcentrum Marcanto in Den Haag. Het harmonieorkest van Muziekvereniging St. Caecilia Leidschendam-Voorburg brengt deze avond een gevarieerd programma. Onder leiding van de dirigent Alex Thyssen spelen de muzikanten van St. Caecilia o.a. de muziekstukken *Formula 1* en *TinTin*. Dit laatste stuk is een prachtige selectie van muziek uit de musical *The Prisoners of the Sun*. Maar ook populaire nummers, zoals *It's Raining Men* en *Children of Sanchez* worden uitgevoerd. Het belooft een spetterende avond te worden. De toegang is vrij.

Wanneer & waar: za 29 mrt, 20.00u, Muziekcentrum Marcanto, Groene Zoom 11
Meer info via stcaecilia.nl

Haagse Vrouwen

Tot en met 26 maart zijn in het Atrium Den Haag de portretseries *Herinner de vrouwen* en *Haagse vrouwen* te bewonderen. De eerste serie brengt vijftien vrouwen in beeld die een sleutelrol hebben gespeeld in de emancipatiebeweging in Nederland. De tweede serie richt zich op Haagse vrouwen die door hun bijzondere werk en de impact die zij maken, het

verschil maken in diverse sectoren, van cultuur en sport tot welzijn en het bedrijfsleven. Beide tentoonstellingen weerspiegelen de kracht, veelzijdigheid en invloed van vrouwen in de (Haagse) samenleving. Deze exposities maken onderdeel uit van de *Haagse Vrouwendagen 2025* van de gemeente Den Haag.

Wanneer & waar: t/m woe 26 mrt, Atrium Den Haag
Meer info via atriumcityhall.nl

Movies that Matter

Het Movies that Matter Festival, een van 's werelds meest toonaangevende mensenrechtenfilmfestivals, is t/m zaterdag 29 maart te bezoeken. Zoals ieder jaar staan de zalen van Filmhuis Den Haag en Theater aan het Spui negen dagen lang met ruim 90 films, programma's en debatten in het teken van mensenrechten, maatschappelijke onderwerpen en de geëngageerde film. Het Movies that Matter Festival reikt in totaal negen

awards uit in verschillende competities. In *Activist* worden documentaires over het werk en leven van mensenrechtenverdedigers vertoond. Camera Justitia zoomt in op het belang van de rechtsstaat en de strijd tegen straffeloosheid. Het derde competitieprogramma is Dutch Movies Matter, met Nederlandse speelfilms en documentaires die de blik op mensenrechten verruimen.

Wanneer & waar: t/m za 29 mrt, Filmhuis Den Haag
Meer info via moviesthatmatter.nl

Tentoonstelling Studio Dumbar

Het Haags Gemeentearchief presenteert sinds begin maart de tentoonstelling *Studio Dumbar 1977-2003* in De Galerij. Gert Dumbar stond aan de wieg van De Galerij op station Spui in de tramtunnel. Rond 1995, voordat de tramtunnel in aanbouw was, bedacht Gert dat affiches exposeren in een ondergrondse tramhalte de beste culturele invulling was op die plek. Immers, overal ter wereld zie je op metrostations reclameposters hangen. Zijn idee heeft geresulteerd in De Galerij die op 19 oktober 2004 openging. Hoog tijd om deze bijzondere Haagse ontwerper en zijn studio te eren met een tentoonstelling in De Galerij.

Wanneer & waar: t/m juni, De Affiche Galerij, tramtunnel

Wandel mee op 5 en 6 april in Kijkduin!

De Duinenmars keert terug met zijn 73e editie en belooft opnieuw een geweldig wandelweekend te worden! Op 5 en 6 april 2025 zullen duizenden wandelaars door de prachtige duinen en bossen rondom Kijkduin trekken. Of je nu een ervaren wandelaar bent of gewoon lekker een frisse neus wilt halen, er is voor iedereen een geschikte afstand: 5, 10, 15, 25 of 40 km.

Dit jaar hebben we een aantal verbeteringen doorgevoerd, zoals een nieuwe terreinindeling, geoptimaliseerde routes en meer digitale mogelijkheden. Schrijf je van tevoren in vóór 4 april via voorverkoop.duinenmars.nl voor slechts € 6. Op de dag zelf betaal je € 7,50.

Trek je wandelschoenen aan, nodig vrienden en familie uit, en geniet van een sportief en gezellig weekend in de duinen bij Kijkduin. Doe mee en beleef de Duinenmars!

Wanneer & waar: za 5 april en zo 6 april, Parkeerterrein aan de Machiel Vrijenhoeklaan
Voor meer informatie kun je terecht op www.duinenmars.nl

Ster-fluitiste straalt op Scheveningen

De internationaal bekende Haagse ster-fluitiste Eline van Esch neemt u op het zondagmiddag-concert van 6 april mee in de bijzondere magie van het fluitconcert van Carl Reinecke. Een werk uit de Romantiek dat bij u diepe emoties zal oproepen. Eline wordt hierbij begeleid door het Haags Symfonieorkest *Carpe Diem*. Onder de bezielende leiding van dirigent Marco Bons begint het concert met de 'wake up call' van Beethovens' *Ouverture Egmont*. En na Eline zal het orkest de *2e Symfonie* van Franz Schubert ten gehore brengen: met de vrolijke en bruisende sfeer van een Nieuwjaarsconcert en muziek die erg aan Mozart doet denken. Heerlijk om te spelen maar vooral om te komen luisteren. Van harte welkom!

Wanneer & waar: zo 6 apr, 15.00u, Nieuwe Badkapel, Nieuwe Parklaan 90
Meer info via symfonieorkest-carpediem.nl

OPERA2DAY - La Révolution de Carmen

150 jaar na de première presenteert OPERA2DAY een revolutionaire uitvoering van de meest geliefde opera ooit: *Carmen*. De muziek van Bizet klinkt in volle glorie tijdens de eerste Nederlandse uitvoering van de opera op historisch instrumentarium uitgevoerd door het geliefde Vlaamse orkest B'Rock. Stralend middelpunt is mezzosopraan Tania Kross.

Bizet schreef *Carmen* in 1875, vlak na de roerige periode van de Parijse Commune. In *Carmen* lijkt hij (onbewust) veel van deze periode te hebben verwerkt. In *La Révolution de Carmen* maakt OPERA2DAY deze verborgen achtergrond van het werk zichtbaar. Het verhaal wordt verplaatst naar de tijd rondom de Commune. Waarbij Bizets meesterlijke muziek wordt voorzien van geheel nieuw libretto. Tot stand komt 'het ware verhaal' van Carmen. Een voorstelling die laat zien hoe polarisatie kan doen radicaliseren en zelfs tot burgeroorlog kan leiden.

Wanneer & waar: 3-14 september, Amare, Spuiplein 150
Kaarten: amare.nl/carmen

Puzzelpagina

1 ZWEEDSE PUZZEL

riv. in Italië		gouden tientje		sketch		slepende ruzie		tuin-scheiding	
peulvrucht		korenzeef		zalf		flard		leef-omgeving	
			1	reken-opgave					
achter				deftig					
soort koek				Euro-peaan					
						heftig		3	tevens
						onder andere			
open ruimte	namaak	loopvogel	2				in memo-riam		
		bloed-gever					lui		
				laan met bomen					
				de dato					
deel v.h. hoofd						zelfzuch-tig mens	bejaard	8	
deel v.h. hoofd							strijd-gewoel		
				proef-opname					genante vertoning
				bedel-monnik					
gaaf			7			klipgeit			
zonne-scherm						Sovjet-Unie			ver-wonding
							cum suis	6	
							koraal-bank		
vrucht		wandelen							
		pers. vnv.							
						riv. in Frankrijk		5	
aan-vankelijk			4				tover-godin		

1	2	3	4	5	6	7	8	9
---	---	---	---	---	---	---	---	---

2 SUDOKU

	7	9	1					
			2	9				
	5			4	3			
3					5			
	6			2				
	9						7	
	4	7				2		
	1		5	6				
5	9	8						

	3						9	
		8						
4	5							6
	9	1	5				3	
	2		9	8				7
								2
	7	5		9				
6			1					
	1	3	8	6			5	

Puzzel & Win!

Mocht u de oplossingen weten van de puzzels op deze pagina, dan maakt u kans op deze leuke Haagse sokken! U kunt de oplossingen tot donderdag 27 maart mailen naar puzzel@dehaagsetijden.nl

Win Haagse Harry Sokken - Model 'Standbeeld'
Limited edition! Deze sokken verschenen ter ere van de Haagse Harry tentoonstelling in het Haags Historisch Museum. Gemaakt van bamboe, dus duurzaam.

De sokken zijn ook online verkrijgbaar via www.haags.nl t.w.v. € 14,95 (excl. verzendkosten).

Oplossingen vorige editie:

Kruiswoordpuzzel: krokussen
Sudoku: 9

De Haagse Harry Sokken, gemaakt van bamboe, gaan naar: *P. S. de Mol*

Wij feliciteren de winnaar van de vorige editie met een mooie prijs.

U dient deze prijs zelf op te halen bij De Haagse Tijden op de Laan van Meerdervoort 174, Den Haag (tijdens kantooruren).

3 WOORDZOEKER

S	N	E	R	E	R	G	E	T	N	I	O
H	A	N	D	C	R	E	M	E	O	T	Y
H	N	A	J	A	A	R	I	P	K	E	R
R	C	R	N	D	K	R	R	E	L	B	B
E	F	S	A	R	O	E	C	L	A	I	M
D	R	N	I	N	E	O	R	E	B	T	E
E	A	E	D	G	M	C	V	U	R	T	H
C	M	I	D	F	O	O	H	T	E	E	H
N	E	E	O	I	L	L	R	T	T	R	A
A	H	R	S	U	S	E	N	Z	H	H	V
U	T	B	M	J	N	N	E	E	C	M	I
N	E	E	S	S	E	T	I	V	A	L	K

Aanrecht	Comfort	Heethoofd	Nuance
Achterbalkon	Eirond	Hetze	Snert
Bitter	Embryo	Insider	Tepel
Breien	Eureka	Integreren	Thema
Canada	Frame	Logisch	Vitesse
Ceder	Handcreme	Mesje	Volume
Claim	Havik	Najaar	

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

FUNDAMENTBOUW
FUNDERINGSTECHNIEKEN

Als u geheid goed wil zitten!

- Funderingspalen
- Betonbouw
- Funderingsherstel
- (in pandig) Heiwerk
- Trillings- en geluidsarm

FUNDAMENTBOUW.NL • 070 362 40 71 • info@fundamentbouw.nl